

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı :

2975

Tarih :

21.11.2023

10/654

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000'in üzerindeki belediyelerin konuk evi açmamasının soruşturulması, sorumluların açığa çıkarılması, kadın konukevi/sığınma evlerinde yaşanan sorunların araştırılması, kadına yönelik şiddet vakalarına dair hukuksal düzenlemelere uyulmamasının incelenmesi ve kadına yönelik şiddete dair gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederim. 21.11.2023

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

GEREKÇE

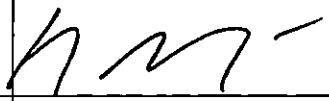
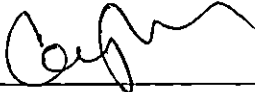
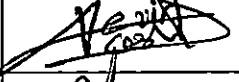
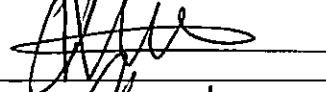
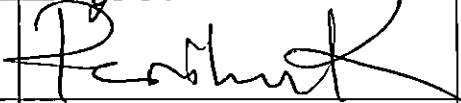
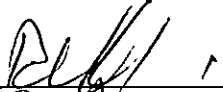
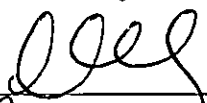
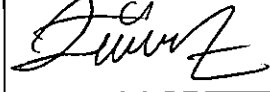
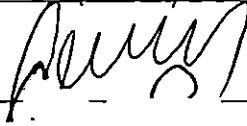
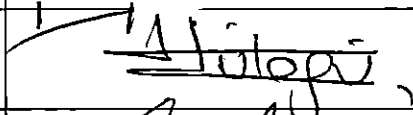
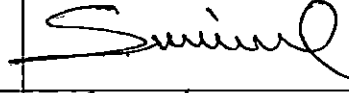
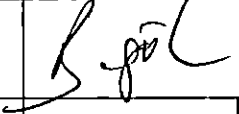
Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) ve Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu (TKDF) kadın yönelik şiddetle mücadele kapsamında kapsamlı bir veri analizini 21 Haziran 2023 tarihinde açıklamıştır. “Ev içi Şiddet Acil Yardım Hattı 2007-2021 Yılları Arası Verilerinin İstatiksel Analizi Raporuna” göre Türkiye’de şiddete maruz bırakılan her 10 kişiden 8’i kadın, yüzde 73’ü evli ve büyük oranda 31 ila 55 yaşları arasında olduğu, faillerin ise yüzde 90’ının erkek, yüzde 63 ile en yüksek oranda ‘eş’ sonra yüzde 21 ile aile üyesi olduğu belirtilmiştir. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu verilerine göre ise 2022 yılında 334’i cinayet, 245’i şüpheli olmak üzere toplam 579; 2023 yılı ilk 10 ayın verilerine göre 253’ü cinayet, 194’ü şüpheli olmak üzere toplam 447 kadın yaşamını yitirmiştir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri’nde (ŞÖNİM) 2013 yılından 30 Haziran 2023 tarihinde kadar 1 milyon 261 bin 457 kadın olmak üzere toplam 1 milyon 504 bin 254 kişinin yararlandığı açıklamıştır. 81 ilde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı 112 kadın konukevi 2 bin 779 kapasite, yerel yönetimlere bağlı 33 kadın konukevi 735 kapasite, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü’ne bağlı 3 kadın konukevi 90 kapasite, sivil toplum kuruluşuna bağlı 1 kadın konukevi 20 kapasite olmak üzere, 149 kadın konukevi 3 bin 624 kapasite ile hizmet verdiği açıklanmıştır.

Kadına yönelik şiddet ve cinayetlerin artarak devam etmesi, bu vakaları engellemeye yönelik hukuki düzenlemelerin yetersiz olduğunu gösterirken bu vakaları engellemeye yönelik etkili politika yürütülmesi gerekliliğini de ortaya koymaktadır. Ayrıca söz konusu istatistiksel verilere karşılık kamuoyunda sığınma evi olarak bilinen kadın konukevleri sayısının ise yeterli düzeyde bulunmadığı birçok defa dile getirilmiştir. Bu konuda kadın yönelik şiddete dair çalışmaların “sıfır tolerans” ilkesi çerçevesinde devam ettiği açıklamalarına rağmen Belediyelerin dahi Belediye Kanunu’nun hükümleri yerine getirmediği bilinmektedir.

7 Nisan 2022 tarihli İçişleri Bakanlığı açıklamasına göre nüfusu 100 binin üzerinde olan 215 belediyeye Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 2022 Faaliyet Planı genelgesini yollamış, bu belediyelerin kadınlar ve çocuklar için konukevleri açma zorunluluğu olduğunu açıklayarak çalışma yürütülmesi istenmiştir. Ancak 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 14’üncü maddesi “Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100 bin üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak zorundadır” şeklinde açık bir hüküm bulunmasına rağmen ve İçişleri Bakanlığı’nın genelgesine rağmen bu hüküm yerine getirilmemiştir. Muş Belediyesi, nüfusu 100 bin üzerindeki belediyelerden olmasına rağmen belediye tarafından sığınma evi açılmamıştır. Muş Belediyesi’nin sığınma evi açmamasına ilişkin Belediye Başkanının konu ile ilgilenmediği belirtilmektedir.

Kadına yönelik şiddet vakaları tüm yakıcılığıyla ortadayken ve tüm toplumu olumsuz etkiliyorken kanun hükmünü yerine getirmeyen belediyeler söz konusu olumsuzluğu derinleştiren bir noktadadır. Ayrıca 5393 sayılı Belediye Kanunu’na uyulmaması hem suç hem de kadın ve çocuklara yönelik hak gaspını doğurmuştur. Dolayısıyla Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000’in üzerindeki belediyelerin konuk evi açmamasının soruşturulması, sorumluların açığa çıkarılması, kadın konukevi/sığınma evlerinde yaşanan sorunların araştırılması, kadına yönelik şiddet vakalara etkin soruşturulmamasına dair inceleme yapılması elzemdir.

1	SEZÂİ TEMELLİ	MUŞ	
2	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
4	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
5	KEZİBAN KONUKÇU KOK	İSTANBUL	
6	NEJLA DEMİR	AĞRI	
7	PERİHAN KOCA	MERSİN	
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
10	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
17	GEORGE ASLAN	MARDİN	
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
19	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	